

ZERO ZABOR URETAN 2024

DOSSIERRA

Zeharkaldia itsaso
osasuntsu baten alde

Travesía marítima
por una mar sana

2024
UZTAILA \ JULIO
2024

4-6
BILBO

6-9
PORTUGALETE

9-12
BERMEO

12-15
ONDARROA

15-18
MUTRIKU

18-21
HONDARRIBIA

21-24
GETARIA

24-26
PASAIA

BISITAK ONTZI-MUSEORA
VISITAS AL BARCO-MUSEO

ITSAS HONDAKIN ARRANTZAK
PESCAS DE BASURAS MARINAS

ITSAS ZAINDARI GUNEA PORTUAN
ZONA ITSAS ZAINDARI A PIE DE PUERTO

SORMEN BIRZIKLATZE TAILERRAK
TALLERES DE RECICLAJE CREATIVO

ITSAS ERRALDOIEN MARTXAK
MARCHAS DE GIGANTES DEL MAR

PROIEKZIOAK ONTZIAN
PROYECCIONES A BORDO

#zerozaboruretan
www.zerozaboruretan.eu

ELIKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Bizkaia

Euzko Legebiltzarra

GIPEZKOA

LIBERA

ecoembes

PiE

cimasub

www.mater.eu
info@mater.eu
Tel: +34 619 814 225

Sarrera	3
Aurrekariak	4
MATER	4
Ingurumen arazoa	5
Jarduerak	5
Ontzian	6
Portuan	9
Boluntariora	11
Nabigatu eta babestu	12
Kontaktua	13

Sarrera

[ZERO ZABOR URETAN](#) kanpaina uztailean izango da Euskal Kostaldeko hainbat portutan, [MATER Ontzi Museo Ekoaktiboak](#) bultzatuta, hainbat administrazio eta erakunderekin kolaborazioarekin, bere seigarren edizioan. **«Hondakinik onena, sortzen ez dena»** lelopean kanpainak honek itsas hondakinen arazoaz kontzientziatu nahi ditu herritarrak eta prebentzioan inplikatu.

Bertan tokian tokitik abiatuz globala den arazoari eta haren irtenbideei ekin nahi zaie sinergiak bilatuz kanpaina lekua hartzen duen 8 udalerrietako hainbat talderi zuzendutako proposamenen bitartez; lan egiten diren eragileen artean udalak, komunikabideak, ikastetxeak, gizarte-erakundeak eta merkataritza nabarmentzen dira. Uztailean zehar ***Itsaso osasuntsu baten aldeko itsas zeharkaldia*** egiten da MATER ontzian udalerrri guzti hauek bisitatuz eta elkarrekin garatutako egitaraua eskainiz. Parte-hartze prozesu honen haria komunitatean sortutako bi erraldoi berezi dira: BIO, Bizitzaren Sarea, bizidunak zaintzearen garrantzia adierazten duena. Eta ZABOR, Itsas Hondakinen Munstroa, gizarte gisa ditugun kontsumo-ohitura suntsitzaileen emaitza.

Informatuta dauden eta parte hartzen duten kontsumitzaileen zeregina oso garrantzitsua da hondakinen murrizketa sustatzen duten ohituren aldaketa ahalbidetzeko. Itsasoko zaborraren % 80 lehorreko hondakinen egungo kudeaketatik dator, baita gizartearen kontzientziazio eta konpromiso faltatik ere.

ZERO ZABOR URETAN arazo hori ikusarazten saiatzen da, eta hausnarketarako eta konponbideak bilatzeko prozesu parte-hartzailea sortzen laguntzen du, kanpainiako portuetan parte hartzeko jarduera irekiekin:

- Bilbo uztailaren 4tik 6ra
- Portugalete uztailaren 6tik 9era
- Bermeo uztailaren 9etik 12ra
- Ondarroa uztailaren 12tik 15ra
- Mutriku uztailaren 15tik 18era
- Hondarribia uztailaren 18etik 21ra
- Getaria uztailaren 21tik 24ra
- Pasaia uztailaren 24tik 26ra

Euskal kostaldea, kanpaina honen bitartez, plastikozko kutsaduraren aurkako nazioarteko hilabetearekin bat egiten du *Plastic Free July* mugimenduarekin. Herri bakoitzean publiko guztietarako jarduera mordoa eskainiko ditugu, doakoak eta partehartzaileak.

Kanpaina honek seigarren edizioa ospatzen dugu 2024an, erakunde publiko eta pribatu ezberdinen laguntzarekin, hala nola Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Saila, Gipuzkoako Foru Aldundiko Jsangarritasun Saila, Bizkaiko Foru Aldundiko Iraunkortasunaren eta Ingurune Natural saila eta Libera proiektuarena, SEO Birdlife eta Ecoembesen elkarlanean.

Beste eragile batzuk, hala nola Donostiako Urpeko Zinemaren Nazioarteko Zikloa (CIMASUB) edo EHUko Plentziako Itsas Estazioa (PIE), kanpaina osoko jardueretan parte hartzen dute. Herrietako eragileak eta udaletxeak ere erabakigarriak izan dira antolakuntzan.

Aurrekariak

MATER

MATER baxurako euskal arrantza-ontzi tradizional bat da, Ontzi Museo Ekoaktibo bihurtua, gizartea bere ingurumenaren kontserbazio aktiboan sentsibilizatu eta inplikatu nahi duena. Upategi zaharrearantz hezkuntza-lana egiteko gela bat izateko egokitu ondoren, euskal boniteren egitura tradizionalari eta funtsari eusten jarraitzen du, eta gure itsasertzean itsas kanpainak eta dibulgazio-ibilaldiak egiteko aukera ematen du.

Gaur egun, MATER, Museo Ekoaktibo gisa, ingurumen-hezkuntza eta -sentsibilizazioa lantzen ditu bere jardueren bidez. Lan hori egin ahal izateko, hainbat proiektu eta kanpaina egiten dira, egungo ingurumen-arazoari hainbat ikuspegitik heltzeko.

ZERO ZABOR URETAN kanpainaren helburua hortaz, gaur egun jasaten ditugun ingurumen-arazoak konponbideetan herritarrak inplikatzea da, itsas hondakinen arazoa azpimarratuz.

Ingurumen arazoa

Itsasoa, gizadiaren bizi eta despentsa-sorlekua, zoritxarrez, zaborrontzi handi bat bihurtu da gure hondakinengatik, hobetu beharreko birziklapenaren kudeaketa eta herritarren kontsumo ohitura arduragabeengatik.

Itsas hondakina, gehien bat hondakin plastikoz osatua, ez da inoiz desagertzen, ikusteari uzten diogu soilik, ozeanoko geruza sakonenetan ezkutatuta edo uraren, airearen edo lurraren parte izatera igarotzen diren partikula ñimiño bihurturik, eta, aldi berean, edan, arnastu edo jan egiten dugu. Kreditu-txartel baten baliokidea da gure organismoak astebetean mikroplastikoetan xurgatzen duena. Ingurumen-arazoa, baina baita osasun publikoarena ere.

MATER Museo Ekoaktiboan, prebentzioaren aldeko apustua egiten dugu ingurumen-hezkuntzako jardueren bidez, "Hondakinik hoberena, sortzen ez dena" lelopean, MURRIZKETAN eragin nahian: gutxiago eta hobeto kontsumitzean. Ingurumena eta gure osasuna zaintzeko modu da, guztion esku dagoena.

Jarduerak

Portuz portuko egitarau guztiak deskargatzeko: www.zerozaboruretan.eus

ZERO ZABOR URETAN egitasmoaren jarduerak itsasoko hodnakinaren arazoa modu didaktiko eta atseginean ezagutzeko, parte hartzeko eta konpontzeko aukerak eskaini nahi dute.

Ontzian

Ontzi-museora bisitak gidatuak

Bisita ekoaktiboa itsasoaren kontserbazioan eta zaintzan enblematikoa den itsasontzi bat ezagutzeko aukera ematen du. Zergatik da garrantzitsua itsasoa gure bizitzetarako? Zer gertatzen zaigu gaixotzen denean? Nola lagundu dezakegu kontserbatzen? Bisita gidatu honetan kontzeptu hauek eta beste batzuk ulertuko ditugu.

- Doako jarduera
- Kanpainako portu guztietan

ITSAS ZAINDARI gunea

Ezagutu itsasoko hondakinek nola eragiten diguten eta hauek geldiarazteko gure esku zer dagoen. Horrez gain, hondakin bilketetan parte hartu ahal izango duzu portu bakoitzeko top3 hondakin ugariak ezagutzeko, eta honen truke, hurrengo portura MATERen nabigatzeko zozketan sartuko zara.

- Kanpainako portu guztietan

Zinema ontzian

Udako zinema aire librea ontziko kubiartan. Donostiako Nazioarteko Itsaspeko Zinema Zikloko (CIMASUB) laburmetrairik hoberenak ikusi ahal izango dira, baita MATEReko komunitate ekoaktiboaren baitan sortutako bideoak ere. Udarako momentu ahaztezin horietako bat izango da. Etzazu galdu!

- Bilbo: uztailak 5

- Ondarroa: uztailak 12
- Mutriku: uztailak 17
- Getaria: uztailak 23

Itsas hondakinen arrantza nabigazioak

Dibertsioa eta ingurumenaren zaintza uztartzen dituen jarduera, MATERen nabigatuz. Benetako baxurako arrantza-ontzi bat erabiliko dugu, arrainak arrantzatu beharrean, flotatzen duten itsas hondakinak eta mikroplastikoak harrapatzeko, berariazko tresnarekin eta herritarrak ingurumena zaintzeko bereziki diseinatutako dinamikarekin.

- Portugalete: uztailak 7
- Ondarroa: uztailak 14
- Hondarribia: uztailak 20
- Pasaia: uztailak 25

Sormen Birziklatze Tailerrak

Arte lanak sortuko ditugu itsasoan aurkitzen dugun hondakin nagusietako batekin: plastikoa. Jarduera honetan, plastiko horiei bizitza berria emango zaie, plastiko material ezberdinekin collageak sortuz eta benetako kontzientziazio ikurrak bihurtuz, gogoratu dezagun hondakin hoberena, sortzen ez duguna dela.

- Kanpainaren portu guztietan
- Kontsultatu egitaraua portu bakoitzean
- Ordutegia: 17:00-19:30
- Kanpainaren portu guztietan

Portuan

NI ITSAS ZAINDARI: Merkataritza itsasoaren alde

Portu guztietan, modu aktiboan lankidetzan aritzen gara tokiko merkatariekin, gure kontsumo arduratsuaren bidez eragin negatiboa murrizteko eta bizidunen zaintza areagotu dezakegula ideia helarazteko.

Edizio honetan, herriko erakusleihoeak plastikozko hondakinak murrizteko beharra helarazten laguntzen dute kartelarekin bat egin dute bertako neska-mutilek sortutako mezuekin bateratzeaz gain.

Tokiko merkataritza-elkarte guztiek elkarlanean aritzen dira kanpaina honetan eta Eusko Jaurlaritzako Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Sailak babesten du.

ITSAS ERRALDOIEN MARTXAK

Martxa hauek herriko kaleetan zehar egiten dira ikusezina ikusarazteko eta bizidunen zaintza aldarrikatzeko. ZABOR hondakinen munstroa da eta BIO bizitzaren sarea. Erraldoi hauek komunitatean sortu dira itsasotik jasotako zaborrarekin eta Pasaiaiko emakume taldeak kakorrazekin egindako algekin eta itsas animaliekin.

Biak ikusezin egiten ditu gizarteak, sortzen dugun zaborra ez dugulako ikusi nahi; eta biodibertsitatea, bakarrik erabiltzen dugulako.

BIO gara! Zaintzen gaituena zaindu behar dugu eta

ZABORrekin amaitu. Batu ditzagun indarrak eta planeta osasuntsu bat aldarrikatu.
Kontsultatu portu bakoitzeko egitarauak

ZABOR ETA BIO ERRALDOIEN ERAKUSKETAK

Aurten erakusketa politik egin ditugu portu bakoitzean ZABOR, BIO eta portu bakoitzeko neska-mutilek egindako itsaso osasuntsu bat eskatzen duten ehunka mezuen laguntza erraldoiarekin batera.

Nola egin ZABOR txikiagoa eta BIO handiagoa? Horren bueltan aritu dira mezuak eta ZERO ZABOR URETAN itsas zeharkaldia gelditzen den portuetan zehar bidaiaren aurretiko erakusketa ibiltari honetan, neska-mutilek nola egin dezakegun esaten digute: gure eguneroko ohiturekin nahi dugun ingurunea eta etorkizuna sor ditzakegu.

SENTSIBILIZAZIO ETA AHALDUNTZE HITZALDI SAIOAK

ZERO ZABOR URETANen lehen etapa portu bakoitzean beti bertako komunitatea sensibilizatzeko abenturan indarrak batzen dituzten pertsonak eta taldeak bilatzean dago eta horretarako, badakigu eskolak beti direla sorkuntza eta irudimen iturri.

Edizio honetan, herriko udalen laguntzaz, herriko ikastetxe guztiei zuzendutako udal espazioetan hitzaldiak garatu ahal izan ditugu eta itsasoa zaintzeko ehunka kartel eta mezu zoragarri sortuz erantzun dute.

Boluntariotza

Boluntariotza honen helburua MATER ontzian kanpainan laguntza izatea da, euskal kostaldeko hainbat portuetan zehar. Gutxieneko egonaldia portu batekoa da (2 egun) eta jarduerak laguntza logistiko hutsaren (sukaldaritza eta garbiketa) edo ingurumenarekiko kontzientziaren artean aldatzen dira ITSAS ZAINDARI espazioan.

Boluntario guztiek jasoko dute:

- MATER taldearen prestakuntza itsas ingurumenaren inguruko sentsibilizazioan, praktika jasagarrietan eta egin beharreko lanari dagokionean.
- Aurreko portutik edo hurrengo porturako bidaia egiteko aukera.
- Ontzian egonaldia eta otorduak barne.
- Parte hartzeko ziurtagiria.

Nabigatu eta babestu

Kanpainarekin eta bere helburuekin lankidetzan aritzeko aukera duzu, kanpainako portuen artean MATER ontzian nabigatu ahal izango da, aurrez zehaztutako diru kopuru baten trukean.

- Aurre erreserba ezinbestekoa: 619814225 info@mater.eus
- Prezio orokorra: 50 €/ pertsonako/ibilbideko
- Kanpainako portu guztietan
- Datak eta ibilbideak (aldaketak egon daitezke)
 - Bilbo-Portugalete: uztailak 6; 16:00-17:00
 - Portugalete -Bermeo: uztailak 9 ; 15:00-18:00
 - Bermeo-Ondarroa: uztailak 12 : 10:00-12:30
 - Ondarroa-Mutriku: uztailak 15; 11:00-12:30
 - Mutriku-Hondarribia: uztailak 18; 10:00-17:00
 - Hondarribia- Getaria: uztailak 21; 10:00-14:00
 - Getaria-Pasaia: uztailak 24; 10:00-12:00

Kontaktua

Izaskun Suberbiola

Zuzendaria

+34 626738415

zuzendaria@mater.eus

Markel Elizalde

Komunikazioa

+34 619814225

komunikazioa@mater.eus

MATER

Ontzi Museo Ekoaktiboa

Pasai San Pedroko arrantza kaia

20110 PASAIA (Gipuzkoa)

www.mater.eus

Informazio gehiago

www.zerozaboruretan.eus